

de, hvor offentlige myndigheder kan opnå adgang til private boliger og virksomheder ved tvangsindgreb af den karakter, som er nævnt i lovens § 1, stk. 1 og 2.

Loven opstiller i overensstemmelse med dette formål i kapitel 2 en række generelle regler om den fremgangsmåde, som forvaltningsmyndighederne skal følge ved gennemførelsen af tvangsindgreb. Hertil kommer reglerne i lovens kapitel 3, der ud fra hensynet til, at strafferetsplejens processuelle regler ikke omgås, begrænser forvaltningens mulighed for at anvende tvangsindgreb i tilfælde, hvor der opstår mistanke om, at en borger eller virksomhed har begået et strafbart forhold.

Retssikkerhedsloven gælder som nævnt under pkt. 3.1.1 ikke for tvangsindgreb, som foretages af forvaltningsmyndigheder efter indhentet retskendelse, jf. lovens § 1, stk. 5.

Som anført under pkt. 3.1.1 ovenfor tilkendegav Justitsministeriet i forarbejderne til retssikkerhedsloven, at de retssikkerhedsmæssige hensyn, der lå bag Retssikkerhedskommissionens forslag, kunne tale for, at der også burde indføres regler om forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb inden for de – relativt få – områder, hvor der stilles krav om forudgående retskendelse. Da Retssikkerhedskommissionen ikke skulle behandle dette spørgsmål, var der imidlertid som nævnt ikke lejlighed til på daværende tidspunkt nærmere at gennemgå og overveje, om indførelsen af regler om forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb kunne rejse særlige problemstillinger på de forvaltningsområder, hvor der kræves forudgående retskendelse.

Det er fortsat Justitsministeriets opfattelse, at de hensyn, der ligger bag retssikkerhedslovens kapitel 2 og 3, også gør sig gældende for så vidt angår tvangsindgreb, som foretages efter indhentet retskendelse.

Det er således Justitsministeriets overordnede opfattelse, at reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 2 om fremgangsmåden ved gennemførelse af tvangsindgreb og kapitel 3 om forholdet til strafferetsplejen ved gennemførelse af tvangsindgreb også vil være relevante i de tilfælde, hvor tvangsindgreb foretages efter indhentet retskendelse. Det gælder f.eks. reglerne i lovens § 2 om, at et tvangsindgreb kun må anvendes, hvis mindre indgående foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, og hvis indgrebet står i rimeligt forhold til formålet med indgrebet, samt reglen i § 7 om, at tvangsindgrebet skal foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader. Det kan også nævnes, at adgangen for vedkommende borger mv. til at komme med indsigelser på grundlag af en underretning efter lovens § 5 og pligten for myndigheden til i en sådan

situation at genoverveje sin beslutning om at gennemføre tvangsindgrebet vil være relevant, selv om der foreligger en retskendelse. Det bemærkes i den forbindelse, at kravet om forudgående varsling i en række tilfælde kan fraviges, jf. pkt. 2 ovenfor, hvor bestemmelsen i retssikkerhedslovens § 5, stk. 4, er nærmere omtalt.

Med henblik på en nærmere vurdering af spørgsmålet har Justitsministeriet haft drøftelser med de ministerier, hvis lovgivning indeholder bestemmelser, som nødvendiggør, at der indhentes retskendelse.

De pågældende ministerier har generelt kunnet tilslutte sig, at retssikkerhedslovens anvendelsesområde udvides på den omhandlede måde.

Særligt i forhold til konkurrenceområdet har der imidlertid været rejst spørgsmål om, hvorvidt bestemmelsen i retssikkerhedslovens § 9 er egnet til at gælde fuldt ud i de tilfælde, hvor Konkurrencestyrelsen foretager et tvangsindgreb efter indhentet retskendelse.

På den baggrund har Justitsministeriet sammen med Økonomi- og Erhvervsministeriet nærmere overvejet, om bestemmelsen i retssikkerhedslovens § 9 vil være til hinder for, at Konkurrencestyrelsen fortsat kan foretage den nødvendige effektive kontrol af virksomheder mv. på konkurrenceområdet, og om der i givet fald derfor vil være behov for en særlig regulering inden for konkurrenceområdet af forholdet til strafferetsplejen. Der henvises til pkt. 3.2.2 nedenfor.

3.2.2. Særligt om konkurrenceområdet

3.2.2.1. Generelt om kontrolundersøgelser inden for konkurrenceområdet

Efter § 14, stk. 1, i konkurrenceloven påser Konkurrencerådet overholdelse af loven og de forskrifter, der er udstedt i medfør af loven. Konkurrencestyrelsen er sekretariat for Konkurrencerådet i sager efter konkurrenceloven og varetager på rådets vegne den daglige administration af loven, jf. konkurrencelovens § 14, stk. 2. Overtrædelser af konkurrencelovgivningen kan bestå i konkurrencebegrænsende aftaler, f.eks. aftaler mellem en række virksomheder om at koordinere deres tilbud eller priser (kartelaftaler), jf. konkurrencelovens kapitel 2. Som et andet eksempel på overtrædelse af konkurrencelovgivningen kan nævnes tilfælde, hvor en eller flere virksomheder misbruger en dominerende stilling, jf. konkurrencelovens kapitel 3.

Efter konkurrencelovens § 18, stk. 1, kan Konkurrencestyrelsen til brug for Konkurrencerådets virksomhed foretage kontrolundersøgelser, der indebærer, at styrelsen får adgang til en virksomheds eller sammenslutnings lokaler og transportmidler med henblik på dér at gøre sig bekendt med og tage kopi af enhver